

جعبه‌ابزار

Appblock:مدیریت هوشمندزمان استفاده از گوشی

چند هفته پیش با اپلیکیشنی آشنا شدم که می‌تواند به شما کمک کند میزان استفاده از برنامه‌های گوشی هوشمندتان را کنترل و از اتلاف زمان جلوگیری کنید. این اپلیکیشن Applock نام دارد و با رویکردی متفاوت طراحی شده تا برنامه‌هایی که تمرکز، درس‌خواندن یا کار شما را مختل می‌کنند، به صورت موقت بلاک شوند.

کار باApplock بسیار ساده است

پس از نصب، اپلیکیشن چند سؤال از شما می‌پرسد تا اطلاعاتی درباره عادت‌های استفاده از گوشی جمع‌آوری کند. سؤال‌هایی مانند اینکه در طول روز تا چه میزان از گوشی استفاده می‌کنید و چند بار گوشی خود را آتلاک می‌کنید. این داده‌ها پایه‌ای برای تنظیمات شخصی‌سازی‌شده Appblock هستند. اپلیکیشن پیش از هر اقدامی، گزارشی از استفاده شما تهیه می‌کند. این گزارش نشان می‌دهد در هفت روز اخیر چه میزان و از کدام برنامه‌ها بیشتر استفاده کرده‌اید. برای این منظور لازم است دسترسی‌های مورد نیاز به Applock داده شود. بعد از فعال‌شدن دسترسی‌ها، آنالیز استفاده آغاز می‌شود و شما می‌توانید اطلاعات دقیقی مانند میزان استفاده از هر برنامه، تعداد دفعات آتلاک‌کردن گوشی در روز و میانگین استفاده روزانه از گوشی را مشاهده کنید. بر اساس این اطلاعات، Applock تخمین می‌زند با استفاده از این اپلیکیشن چه میزان می‌توانید مصرف خود را مدیریت کنید.

سه حالت برای بلاک‌کردن برنامه‌ها

Applock سه روش مختلف برای مدیریت و بلاک‌کردن برنامه‌ها ارائه می‌دهد: **Quick Block**؛ با این حالت می‌توانید به‌سادگی برنامه‌ها را با انتخاب گزینه on/off بلاک کنید.

Scheduled Blocking؛ این حالت امکان برنامه‌ریزی و تعیین ساعات مشخص برای بلاک‌کردن برنامه‌ها را می‌دهد. با این روش، برنامه‌ها دقیقاً در زمان‌هایی که تعیین می‌کنید مسدود می‌شوند.

Strict Mode؛ اگر در اجرای قوانین Applock مشکل دارید یا تمایل دارید قوانین سخت‌گیرانه‌تری اعمال شود، این حالت به‌طور خودکار مدیریت کامل بلاک‌کردن برنامه‌ها را بر عهده می‌گیرد.

وقتی هریک از این گزینه‌ها فعال می‌شوند، اپلیکیشن برنامه‌هایی که در گزارش اولیه بیشترین استفاده را داشته‌اند، بلاک می‌کند. در ساعت‌های تعیین شده، هیچ نوتیفیکیشنی از این برنامه‌ها دریافت نخواهید کرد. این بدان معنا نیست که نوتیفیکیشن‌ها حذف می‌شوند. Applock فهرستی از آنها ایجاد می‌کند تا هر زمان که بخواهید به آنها دسترسی داشته باشید و هیچ اطلاعات مهمی را از دست ندهید.

امنیت و دسترسی داده‌ها: یکی از نکات مهم Appblock، تأکید بر امنیت داده‌های کاربران است. این اپلیکیشن تضمین می‌کند اطلاعات شخصی و فعالیت‌های شما به‌طور ایمن مدیریت می‌شوند و بدون اجازه شما در جایی ذخیره یا به اشتراک گذاشته نمی‌شوند.

نحوه دسترسی به Applock؛ این اپلیکیشن در دسترس کاربران اندروید قرار دارد و می‌توانید آن را از گوگل‌استور، کافه‌بازار، فارس‌روید و مایکت دانلودو و نصب کنید. با استفاده از Appblock، می‌توانید زمان استفاده از گوشی خود را کنترل کنید، تمرکز خود را افزایش دهید و بهره‌وری بیشتری در فعالیت‌های روزانه داشته باشید.

یادداشت

بحران بازار کار وسقوط طبقه متوسط به زیر خط فقر

این فرایند از تابستان ۱۴۰۴ شتاب گرفته است و پیش‌بینی می‌شود که با تداوم مشکلات کنونی، بسیاری از واحدهای بزرگ و متوسط، نیروی کار خود را کاهش دهند. بدیهی است افرادی که شغل خود را از دست می‌دهند، نمی‌توانند برای مدتی طولانی بیکار بمانند و نهایتاً به مشاغل دیگر روی می‌آورند. بسیاری از فارغ‌التحصیلان دانشگاه، ناامید از یافتن کار مناسب، به مشاغل بی‌کیفیت و با بهره‌وری پایین مانند دست‌فروشی و رانندگی در تاکسی‌های اینترنتی روی آورده‌اند.

وضعیت بازار کار به‌وضوح در سطوح مختلف مزد انعکاس می‌یابد. به طور مثال درفاصله سال‌های ۱۴۰۰-۱۳۹۰، در بخش ساختمان‌کد تقاضا برای نیروی کار بیش از عرضه است، متوسط سالانه افزایش‌مزد (۲۸.۵ درصد) بیش از میانگین سالانه نرخ تورم (۲۲.۲ درصد) بوده و درآمد واقعی کارگران ساختمانی، که عموماً بی‌سواد و کم‌سواد هستند، طی این دوره رشد داشته است. در مقابل نرخ تورم از رشد حداقل مزد قانونی و رشد حقوق کارکنان دولت بسیار بالاتر بوده و به‌همین‌دلیل سطح رفاه کارکنان دولت و حداقل مزدبگیران به نحو چشمگیری کاهش یافته است. اگر حداقل مزد قانونی و متوسط مزد کارکنان دولت در سال ۱۳۹۰ معادل صد در نظر گرفته شود، در سال ۱۴۰۴ حداقل مزد واقعی (پس از حذف اثر تورم) برابر ۶۰٫۲ خواهد بود؛ بنابراین حداقل مزدبگیران طی سال‌های ۱۴۰۴-۱۳۹۰ حدود ۴۰ درصد از قدرت خرید خود را از دست داده‌اند. متوسط مزد واقعی کارکنان دولت نیز طی این دوره از صد به ۱۱۰٫۴ سقوط خواهد کرد. به معنای آتکه سطح رفاه کارکنان دولت به میزان نزدیک به ۹۰ درصد کاهش یافته است.

علاوه بر حداقل مزدبگیران و کارکنان دولت، بخش بزرگی از خویش‌فرمایان و خوداشتغالان در مشاغل مختلف مانند تولید و فروش پوشاک، کیف و کفش و… به دلیل کاهش تقاضای مردم، با افت شدید درآمد و هزینه‌های سرسام‌آور اجاره مسکن مواجه شده و به زیر خط فقر سقوط کرده یا در معرض فقر قرار گرفته‌اند. مصرف‌کنینات طی ۱۵ سال گذشته به یک‌سوم کاهش یافته، مصرف گوشت، ماهی و میوه هم با وضعیت کمابیش مشابهی مواجه است. این آمار ناشی از افت شدید درآمد واقعی طبقه متوسط است. در سال ۱۴۰۰ حدود ۶۰ درصد از خانوارهای زیر خط فقر سرپرست شاغل بوده‌اند؛ مشاغلی که قادر به تأمین هزینه‌های زندگی نیست. جمعیت زیر خط فقر براساس برآوردهای رسمی بین ۳۴ تا ۴۴ درصد جمعیت کشور (حدود ۳۴ میلیون نفر) است. خانوارهای جوان مستاجر، که عموماً دارای مدارک تحصیلی دانشگاهی هستند، به دلیل کاهش درآمد واقعی و خانوارهای دارای بیماران خاص، به سبب افزایش هزینه‌های درمان، با خطر جدی فقر مواجه هستند.

در صورت تداوم وضعیت کنونی، تحریم‌های سخت و تورم بالا از یک سو و نگرانی فراینده درباره آینده، افول سرمایه‌گذاری را به دنبال خواهد داشت و اقتصاد ایران قادر به ایجاد فرصت‌های شغلی مولد با مزد مکفی برای تأمین هزینه‌های زندگی (کار شایسته) نخواهد بود. افزایش ناترازی انرژی و قطع گاز و برق بنگاه‌ها مشکلات را تشدید خواهد کرد و بسیاری از واحدهای کوچک و متوسط زیان‌ده تعطیل و بر بیکاری و اشتغال ناقص افزوده خواهد شد.

با توجه به برنامه اقتیاضی دولت برای سال ۱۴۰۵ می‌توان انتظار داشت که روند کاهش درآمد واقعی خانوارهای متوسط‌الحال در سال آتی ادامه داشته و با وجود افزایش بسته‌های حمایتی، همچنان فقر گسترش یابد. رهاکار اصلی برای تسریع آهنگ رشد اقتصادی و افزایش اشتغال مولد و جلوگیری از کاهش درآمد واقعی نیروی کار، کاهش ریسک در فضای کسب‌وکار و ایجاد فضای مشوق و ایجاد چشم‌انداز مثبت برای سرمایه‌گذاری است. چنین فضای سازنده‌ای نهایتاً مانع از خروج سرمایه از کشور خواهد شد، بلکه سرمایه‌مادی و فکری ایرانیان مهاجر را به کشور جذب خواهد کرد و زمینه مناسبی برای ورود سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی فراهم خواهد آورد. به سخی دیگر رونق اقتصادی عامل ایجاد کار شایسته برای نیروی کار تحصیل‌کرده ایران و جلوگیری از سقوط طبقه متوسط به زیر خط فقر است.

شرق؛ با نزدیک‌شدن به پایان سال ۲۰۲۵، زمان آن رسیده که یک‌کام عقبرت بایستیم و به تیرهایب نگاه کنیم که نه‌فقط اخبار فناوری، بلکه جهت‌گیری اقتصاد، سیاست و حتی زندگی روزمره را شکل دادند. آنچه سال ۲۰۲۵ را از سال‌های پیش متمایز کرد، وقوع یک «اتفاق بزرگ» یا معرفی یک محصول خاص نبود؛ بلکه اثرِ تجمعی مجموعه‌ای از تغییرات هم‌زمان بود که در کنار هم، نقش فناوری را بازتعریف کردند. در این سال، هوش مصنوعی، رباتیک، زیرساخت‌های انرژی و سیاست‌گذاری عمومی به گونه‌ای به هم گره خوردند که دیگر نمی‌شد آنها را جدا از هم تحلیل کرد. فناوری از حاشیه تصمیم‌گیری‌ها خارج شد و به متن قدرت اقتصادی و سیاسی راه یافت. پیامدهای آن، از بازار کار و امنیت ملی گرفته تا سیاست انرژی و مقررات اجتماعی، به طور مستقیم احساس شد. در ۲۰۲۵، هوش مصنوعی به طور قاطع از مرحله آزمایش و پایلوت عبور کرد. سامانه‌هایی که تا همین اواخر در محیط‌های تحقیقاتی یا پروژه‌های محدود سازمانی استفاده می‌شدند، حالا در قلب فعالیت‌های روزمره جای گرفتند: در اتاق‌های خبر، خطوط تولید صنعتی، نظام سلامت، آموزش و حتی ساختارهای حکمرانی. این گذار، صرفاً افزایش استفاده نبود؛ نشانه‌ای بود از تغییر جایگاه فناوری، از «ابزار کمکی» به «زیرساخت». هم‌زمان، پیشرفت در رباتیک و سامانه‌های خودران، خودکارسازی را از سطح نرم‌افزاری فراتر برد. پرسش‌هایی که تا چندی پیش نظری به نظر می‌رسیدند، (درساره آینده کار، میزان کنترل انسانی بر سامانه‌های هوشمند و مرز مسئولیت) در سال ۲۰۲۵ به موضوعاتی مهم و عملی تبدیل شدند.

تیرهایی که بیشترین توجه را جلب کردند، بازتاب همین جابه‌جایی بودند: از جاقفادن ChatGPT و ابزارهای مشابه در جریان‌های کاری روزمره گرفته تا تجربه کوتاه اما پرجاشیه ایلان ماسک در دل ساختار دولت آمریکا؛ از ظهور استارت‌آپ‌های چینی هوش مصنوعی که مفروضات دیرپای برتری تکنولوژیک ایالات متحده را به چالش کشیدند، تا گسترش شتابان مراکز داده که نشان داد پیشرفت دیجیتال بیش از هر زمان دیگری به محدودیت‌های فیزیکی وابسته است. اگر این تحولات را در کنار هم در هم قاط کنیم، تصویر یک نقطه عطف آشکار می‌شود: در سال ۲۰۲۵، فناوری دیگر صرفاً چیزی نبود که «استفاده» شود؛ بلکه به نیرویی تبدیل شد که نتایج اقتصادی، سیاسی و اجتماعی را شکل می‌دهد. سیات techstartups بسر پایه پوشش‌های برجسته و الگوهای مشارکت در رسانه‌های بزرگ جهانی مهم‌ترین تیرهای فناوری سال ۲۰۲۵ را مرور کرده؛ تیرهایی که در کنار هم، روایت سالی را می‌سازند که در آن ریسک و پیامدهای پیشرفت فناوری دیگر قابل نادیده‌گرفتن نبود و جهت حرکت آن، به اندازه سرعتش اهمیت یافت.

هوش مصنوعی: از قابلیت نرم‌افزاری تا زیرساخت اقتصادی

در سال ۲۰۲۵، هوش مصنوعی دیگر یک ویژگی افزوده یا مزیت رقابتی لوکس نبود. این فناوری به لایه‌ای زیرساختی بدل شد؛ چیزی که شرکت‌ها و دولت‌ها به طور فزاینده هم‌اندز برق، محاسبات ابری یا زنجیره تأمین با آن برخورد کردند. پیشرفت‌های مهم در حوزه استدلال و سامانه‌های چندمدالی، پذیرش هوش مصنوعی را در مشاغل دانش‌بنیان و جریان‌های کاری صنعتی به‌شدت تسریع کرد. آزمایشگاه‌های پیشو یا انتشارهای پایپ، مرزهای «وضعیتی هنر» را آن‌قدر سریع جابه‌جا کردند که این اصطلاح عملاً عمر کوتاهی پیدا کرد. هر عرضه جدید، انتظارات را از آنچه هوش مصنوعی می‌تواند انجام دهد، بازتنظیم می‌کرد؛ از برنامه‌ریزی‌های پیچیده و تحلیل‌های علمی گرفته تا تولید محتوا، کدنویسی و تصمیم‌سازی سازمانی. این تحول، رقابت جهانی را نیز وارد مرحله تازه‌ای کرد. رویکرد متنباز و ادعاهای کاراییِ استارت‌آپ چینی DeepSeek، گفت‌وگو را از این پرسش کلاسیک که «چه کسی بهترین مدل را دارد» فراتر برد و به این سؤال رساند که «چه کسی می‌تواند توانایی قابل مقایسه را با هزینه‌ای به‌مراتب کمتر ارائه دهد». همین تغییر زاویه، DeepSeek را به یکی از نقاط مرجع تکرار‌شونده در رویکردهای پایان سال تبدیل کرد؛ به‌ویژه در بحث‌هایی درباره اینکه آیا شکاف برتری آمریکا در هوش مصنوعی در حال باریک‌شدن است یا نه. اما شاید مهم‌ترین محدودیت سال ۲۰۲۵ نه در سطح الگوریتم‌ها، بلکه در جهان فیزیکی خود را نشان داد. آژانس بین‌المللی انرژی پیش‌بینی کرد مصرف برق مراکز داده جهانی تا سال ۲۰۳۰ بیش از دو برابر شود و به حدود ۹۴۵ تراوات‌ساعت برسد؛ رشدی که هوش مصنوعی به‌عنوان محرک اصلی آن معرفی شد. در نیمه دوم سال، رسانه‌ها بیش‌ازپیش به مراکز داده به‌عنوان بارهای مصرفی عظیمی پرداختند که می‌توانند برنامه‌ریزی شبکه برق، قیمت‌گذاری انرژی و سیاست‌های محلی را درگروَن کنند.

گزارش‌هایی منتشر شد مبنی بر اینکه نیروگاه‌های قدیمی «پیک» که قرار بود بازنشسته شوند، به دلیل افزایش تقاضا در

وقتی هوش مصنوعی ستون فقرات اقتصاد جهانی شد و بحران انرژی و امنیت سایبری صحنه را شکل دادند

فناوری جهان در ۲۰۲۵؛ سالی که بازی را تغییر داد

مدار نگه داشته شده‌اند. این واقعیت، تصویری روشن از پیوند ناگسستنی پیشرفت دیجیتال و محدودیت‌های زیرساختی ارائه داد.

چرا مهم بود؟ بزرگ‌ترین داستان هوش مصنوعی در ۲۰۲۵ نه معرفی یک مدل خاص، بلکه رسیدن به این درک جمعی بود که پیشرفت این فناوری به همان اندازه که به نوآوری نرم‌افزاری وابسته است، به سرمایه، تراشه، انرژی و مقررات نیز گره خورده است.

ایلان ماسک در دولت؛ آزمایش برخورد سیلیکون ولی با حکمرانی
اوایل سال ۲۰۲۵، اعلام تأسیس «وزارت بهره‌وری دولت» یا DOGE یکی از عجیب‌ترین و بحث‌برانگیزترین تقاطع‌های فرهنگ سیلیکون ولی و حکمرانی ایالات متحده را رقم زد. این نهاد که با هدف واردکردن انضباط و منطق بخش خصوصی به دولت فدرال معرفی شد، مأمور کاهش هدررفت، ساده‌سازی تدارکات و نوسازی سامانه‌های دولتی بود. از همان ابتدا، حضور و نفوذ ایلان ماسک توجه رسانه‌ها و افکار عمومی را جلب کرد. گام‌های اولیه DOGE بیش از آنکه محتاطانه باشند، تهاجمی بودند: توقف استخدام در برخی سازمان‌ها، کاهش یا تعلیق برنامه‌ها و بازبینی سخت‌گیرانه پیمانکاران، فضایی شبیه بازسازی‌های شرکتی ایجاد کرد. حامیان این رویکرد استدلال می‌کردند که DOGE بالاخره فشاری واقعی بر سیستمی وارد کرده که سال‌ها از محرک‌های کارایی مصون مانده بود. اما منتقدان هشدار می‌دادند که این منطق، محدودیت‌های قانونی، سیاسی و اجتماعی دولت را نادیده می‌گیرد. با گذشت زمان، این محدودیت‌ها پرنرگ‌تر شدند. اگرچه DOGE توانست کاهش‌های قابل اندازه‌گیری در برخی هزینه‌های اختیاری ایجاد کند، اما در تأثیرگذاری بر محرک‌های اصلی هزینه‌های فدرال -ازجمله مزایا و پرداخت‌های بهره- با مشکل مواجه شد. ادعاهای عمومی درباره میزان صرفه‌جویی بارها زیر سؤال رفت و فاصله میان وعده‌های بزرگ و واقعیت‌های ساختاری آشکارتر شد. تا اواخر سال، ماسک از نقش دولتی خود کنار کشید و DOGE به ساختاری بوروکراتیک و متعارف‌تر بازگشت. خود ماسک نیز اذعان کرد که این تجربه تنها «تا حدی موفق» بوده است.

چرا مهم بود؟ DOGE به یک آزمایش زنده تبدیل شد برای پاسخ به این پرسش که آیا منطق سرعت‌محور و «اول حرکت کن، بعد اصلاح کن» سیلیکون‌ولی می‌تواند به نهادهای عمومی ترجمه شود یا نه. پاسخ ۲۰۲۵ محتاطانه بود: نفوذ ممکن است، اما بازآفرینی دولت به سبک استارت‌آپی، به این سادگی نیست.

DeepSeek: شوک چینی به رقابت جهانی هوش مصنوعی

در میان همه تحولات سال، ظهور DeepSeek یکی از شوک‌آورترین آنها بود. این استارت‌آپ چینی با انتشار مدل‌های متن‌باز که بسیاری از ناظران آنها را هم‌تراز یا حتی در مواردی برتر از مدل‌های آمریکایی دانستند، توجهی فراتر از اندازه جلب کرد. CNBC در گزارشی نوشت که یک آزمایشگاه نسبتاً ناشناخته چینی، با مدل‌هایی ارزان‌تر و ساخته‌شده با تراشه‌های کم‌قدرت‌تر، هراس را در سیلیکون‌ولی برانگیخته است. اهمیت این موضوع صرفاً در عملکرد فنی نبود؛ بلکه در این پیام نهفته بود که توانایی پیشرفته می‌تواند سریع‌تر و ارزان‌تر از آنچه بازار انتظار داشت، توزیع شود. این تحول بحثی عمیق‌تر را دامن زد: آیا برتری ایالات متحده در هوش مصنوعی از نظر ساختاری پایدار است، یا با گسترش متن‌باز و بهینه‌سازی جهانی، سریع‌تر از انتظار فرسایش می‌یابد؟ این پرسش هم‌زمان با تشدید تنش‌های ژئوپلیتیکی بر سر تراشه‌ها، کنترل‌های صادرات و سیاست صنعتی مطرح شد. **چرا مهم بود؟** DeepSeek صرفاً یک بازیگر جدید نبود؛ بلکه نمادی از واقعیتی عمیق‌تر شد: رهبری در هوش مصنوعی دیگر فقط رقابت شرکت‌ها نیست، بلکه آزمونی برای ظرفیت ملی، زنجیره تأمین و سیاست‌گذاری است.

بحران برق: جایی که هوش مصنوعی به محدودیت رسید

تا نیمه ۲۰۲۵، یک واقعیت به‌وضوح خود را نشان داد: گلوگاه اصلی هوش مصنوعی دیگر داده یا معماری مدل نیست، بلکه برق است. رشد انفجاری مراکز داده، انرژی را به محدودیتی استراتژیک برای شرکت‌های فناوری، دولت‌ها و خدمات عمومی تبدیل کرد. فایننشال‌تایمز هشدار داد که سرمایه‌گذاری‌های میلیاردي در مراکز داده با مانعی جدی روبه‌رو است: دسترسی به برق پایدار. در آمریکا و بخش‌هایی از اروپا، تقاضای ناشی از هوش مصنوعی برنامه‌ریزی شبکه برق را به هم ریخت. برخی شرکت‌های برق درخواست‌هایی گزارش کردند که معادل مصرف شهرهای متوسط بود. در واکنش، بازنشستگی نیروگاه‌های قدیمی به تعویق افتاد و حتی برخی تاسیسات سوخت فسیلی دوباره به مدار بازگشتند. هم‌زمان، افزایش هزینه برق برای خانوارها و کسب‌وکارهای کوچک، نظارت سیاسی را تشدید کرد و

این پرسش را پیش کشید که در نهایت چه کسی هزینه گسترش هوش مصنوعی را می‌پردازد. این بحران، بحث‌های قدیمی را دوباره زنده کرد. انرژی هسته‌ای به‌عنوان راه‌حلی بلندمدت برای تأمین توان پایه بدون کربن به مرکز گفت‌وگو بازگشت و گاز طبیعی به‌عنوان «ضرورت گذار» مطرح شد، نه عقب‌نشینی از اهداف اقلیمی. در سطح بین‌المللی نیز، کشورهایی با ظرفیت انرژی مازاد، خود را به‌عنوان قطب‌های آینده هوش مصنوعی معرفی کردند، درحالی‌که دیگران به دلیل کلوگاه‌های زیرساختی در معرض عقب‌ماندن قرار گرفتند.

چرا مهم بود؟ بحران توان نشان داد دستورادهای نرم‌افزاری اکنون به زیرساخت‌های فیزیکی وابسته‌اند و انرژی به عامل تعیین‌کننده اینکه هوش مصنوعی کجا و با چه سرعتی مقیاس‌پذیر می‌شود، تبدیل شده است.

مقررات سخت‌تر: از استرالیا تا جهان

در اواخر سال، استرالیا یکی از قاطعانه‌ترین مقررات فناوری سال را تصویب کرد: ممنوعیت دسترسی کودکان زیر ۱۶ سال به شبکه‌های اجتماعی. برخلاف رویکردهای قبلی که بر رضایت والدین یا خودتنظیمی پلتفرم‌ها تکیه داشتند، این قانون مسئولیت قانونی مستقیم را بر دوش شرکت‌ها گذاشت و با جرمیه‌های واقعی همراه شد. اجرای قانون، تغییرات فوری در پلتفرم‌ها ایجاد کرد: تقویت سیستم‌های تأیید سن، حذف حساب‌های زیر سن و گزارش‌دهی به نهادهای ناظر. درحالی‌که نگرانی‌هایی درباره حریم خصوصی و نظارت مطرح شد، سیاست‌گذاران در اروپا، آسیا و آمریکای شمالی با دقت این تجربه را دنبال کردند.

چرا مهم بود؟ استرالیا نشان داد دولت‌ها آماده‌اند از دستورالعمل‌های نرم عبور کرده و به مداخله ساختاری برسند؛ تغییری که می‌تواند الگوی جهانی تنظیم پلتفرم‌ها را درگروَن کند.

امنیت سایبری: شکست‌هایی شبیه فروپاشی زیرساخت

در ۲۰۲۵، نفوذها، حملات باج‌افزاری و قطعی‌های گسترده نشان دادند سامانه‌های دیجیتال تا چه اندازه به هم وابسته‌اند. گزارش CrowdStrike از افزایش ۱۵۰ درصدی فعالیت تهدید مرتبط با چین، رشد ۴۴۲ درصدی ویسینگ صوتی و کاهش زمان نفوذ به ۵۱ ثانیه، تصویری نگران‌کننده ارائه داد. هزینه این حوادث فقط مالی نبود؛ آسیب به اعتبار، توقف عملیات و نظارت‌ات مقرراتی، امنیت سایبری را به موضوعی در سطح هیئت‌مدیره‌ها تبدیل کرد. **چرا مهم بود؟** امنیت سایبری در ۲۰۲۵ دیگر یک مسئله فنی نبود؛ بلکه به یک الزام زیرساختی بدل شد؛ مشابه برق، آب و حمل‌ونقل.

فناوری و قدرت: بازچینی سیاسی در پایان سال

تا پایان ۲۰۲۵، رابطه سیلیکون‌ولی و دولت آمریکا درگروَن شده بود. بسیاری از رهبران فناوری آشکارا با دولت ترامپ همسو شدند و در سیاست‌گذاری نقش گرفتند. این هم‌گرایی، چارچوب بحث‌های فناوری را از کاهش خطر به سمت سرعت، مزیت ملی و رقابت جهانی سوق داد.

چرا مهم بود؟ شرکت‌های فناوری دیگر بازیگران حاشیه‌ای نبودند؛ بلکه به بخشی از معادله قدرت سیاسی تبدیل شدند و مرز میان نوآوری، مقررات و سیاست باریک‌تر شد.

۲۰۲۵ چه چیزی را آشکار کرد؟

تیرهای فناوری سال ۲۰۲۵ نشان دادند که صنعت وارد مرحله‌ای تازه شده است: مرحله‌ای که در آن نوآوری همچنان سریع

است، اما دیگر بدون برخورد با محدودیت‌های انرژی، سیاست، مقررات و اعتماد عمومی پیش نمی‌رود. موفقیت در سال‌های آینده، به همان اندازه که به نبوغ فنی وابسته است، به توان پیمایش این محدودیت‌ها نیز بستگی دارد. ۲۰۲۵ احتمالاً به‌عنوان سالی ثبت خواهد شد که «بازی» را تغییر داد؛ سالی که فناوری دیگر کرد، در آمریکا و بخش‌هایی ژئوپلیتیک و سیاست عمومی قابل فهم نبود و پیامدهای مقیاس‌پذیری به مسئله‌ای مرکزی تبدیل شد. این تپترها، نه‌فقط مرور یک سال، بلکه نقشه‌ای از فشارهایی هستند که آینده را شکل خواهند داد.

باکس کتابخانه

نوآوری و بلاکچین: تحول در کسب‌وکارهای دیجیتال

نوآوری به معنای انجام کاری به شیوه‌ای است که پیش از این سابقه نداشته است. امروزه استارت‌آپ‌ها بهترین نمونه‌ها برای مشاهده نوآوری هستند و در همین زمینه، فناوری بلاکچین به عنوان یک تکنولوژی نوظهور، ساختارهای سنتی را به چالش کشیده است. کتاب «نوآوری کسب‌وکار از طریق بلاکچین» به بررسی چالش‌ها و روندهای مرتبط با به‌کارگیری این فناوری در ایجاد نوآوری در کسب‌وکارهای دیجیتال می‌پردازد.

بلاکچین: فناوری با ایدئولوژی؟

این کتاب نوشته وینچنزو موراویتو است و براساس آن، دیدگاه فعالان حوزه بلاکچین چنین است: «این فناوری بیش از آنکه یک ابزار ساده باشد، یک طرز فکر مدرن و یک دیدنولوژی است؛ باروها و اندیشه‌هایی که حول موضوعاتی مانند اعتماد، سرعت و امنیت شکل گرفته‌اند. فناوری بلاکچین با اجرای قراردادهای هوشمند، امکان مقابله با مسائل قدیمی اما هنوز چالش‌برانگیز مانند فساد ساختاری را فراهم می‌کند؛ چراکه در این فناوری هرچیزی هویت مشخص دارد و دستکاری آن دشوار است، ایجاد ساختاری شفاف و آزاد».

مزایای بلاکچین از نگاه موراویتو

موراویتو معتقد است فناوری بلاکچین دارای مزایای گسترده‌ای است که برخی از آنها عبارت‌اند از: اعتماد، آزادی، استقلال، سرعت، انسجام، جهانی‌بودن و کارآمدی، طراحی این فناوری به‌گونه‌ای صورت گرفته که به نهادهای مالی مانند بانک‌ها یا دولت‌ها وابسته نباشد. این ویژگی باعث جذابیت بیشتر بلاکچین شده و نیاز به قوانین دست‌وپاگیر را کاهش می‌دهد. موراویتو تأکید می‌کند کسب‌وکاری که بتواند نوآوری از طریق بلاکچین را به‌صورت عملی اجرا کند، قطعاً یک مزیت رقابتی فوق‌العاده برای خود ایجاد خواهد کرد.

ساختارکتاب

کتاب به سه بخش اصلی تقسیم شده است:
● **مدیریت و فناوری بلاکچین:** این بخش به تأثیر بلاکچین بر سیستم‌های زنجیره ارزش، حکمیت و موضوعات امنیتی مرتبط با فناوری می‌پردازد.
● **بیت‌کوین، اتریوم و قراردادهای هوشمند:** در این بخش، فناوری‌های پایه بلاکچین و نقش قراردادهای هوشمند تشریح شده است.
● **استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های نوآور:** در بخش پایانی، نمونه‌هایی از کسب‌وکارهایی معرفی شده‌اند که با استفاده از بلاکچین توانسته‌اند نوآوری را در کسب‌وکار خود ایجاد کنند.
● **درباره نویسنده:** وینچنزو موراویتو دانشجویان لیونجی بوکونی (دانشگاه بوکونی) در میلان، ایتالیااست. او در پروژه‌های تحقیقاتی متعددی شرکت داشته است که بسیاری از آنها توسط وزارت دانشگاه و تحقیقات علمی ایتالیا تأمین مالی شده‌اند.

خبر

رونمایی از نسخه پایدار دستیار هوش مصنوعی تا پایان سال

معاون علمی رئیس‌جمهوری از ورود طرح «دستیار هوش مصنوعی» به مراحل پایانی فاز اجرایی خبر داد و اعلام کرد نسخه پایدار و قابل استفاده این دستیار تا پایان سال جاری رونمایی می‌شود. به گزارش روابط عمومی معاونت علمی ریاست‌جمهوری، در نشست هم‌اندیشی و هماهنگی اجرای طرح «دستیار هوش مصنوعی»، آخرین وضعیت پیشرفت پروژه، الزامات مرتبط با داده و برنامه‌ریزی برای مراحل آتی اجرای آن مورد بررسی قرار گرفت. حسین افشین، معاون علمی رئیس‌جمهوری، در این جلسه با ارائه گزارشی از روند پیشرفت طرح، بر ضرورت تداوم همکاری میان دستگاه‌های اجرایی و دانشگاه‌ها تأکید کرد و گفت: پروژه دستیار هوش مصنوعی یکی از مسائل کلیدی، موضوع داده و هماهنگی میان وزارتخانه‌هاست. طراحی یک دستیار هوشمند که توان تصمیم‌سازی دقیق داشته باشد، مستلزم برقراری ارتباط داده‌ای میان دستگاه‌هاست. داده صحیح، پیش‌نیاز تصمیم درست است و در صورت نادرستی‌بودن ورودی‌ها، خروجی نیز قابل اتکا نخواهد بود.